

Motion till riksdagen 2011/12:Ju379

av **Kent Ekeröth (SD)**

Reformerade straff för unga förövare

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anføres i motionen om att det vid grova våldsbrott av hänsynslös karaktär utförda av personer över 15 år men under 18 år ska prövas om gärningsmannen ska dömas som vuxen, och att om gärningsmannen döms till fängelse som vuxen straffskalan ska tillämpas fullt ut utan straffrabatt.

Motivering

En 86-årig dam rånades brutalt på eftermiddagen den 4 mars när hon var på väg hem från banken – stödd på en rullator. Hon hade tagit ut 6 000 kronor som hon skulle använda vid ett inplanerat tandläkarbesök. När damen tryckt in portkoden blev hon nedslagen av en 17-åring. Han slog ner henne så brutalt att hon fick en hjärnblödning och flera frakturer i ansiktet. Hon fördes sedan i ambulans till Växjö lasarett där hon fick vårdas under ett par veckor. Förövaren blev tagen av polis och blev dömd för grovt rån, där minimistraflet är 4 år i fängelse. Straffet som blev utdömt blev emellertid endast 3 månader för att han ”endast” var 17 år när brottet begicks.

Ett annat exempel har vi i när en 17-åring dömdes av Göteborgs tingsrätt för tre våldtäkter mot tre olika flickor. Domen blev mycket mild på grund av gärningsmannens låga ålder: ett års fängelse totalt. Minimistraflet för våldtäkt är annars två år.

Annandag jul 2007 försökte en person född 1991 stjäla en bil från en pensionerad taxichaufför, 81 år gammal. 81-åringen hörde stöldförsöket och rusade ut. Då slog brottslingen honom flera gånger med en sten i huvudet tills han föll medvetlös till marken. Han fortsatte sedan att misshandla 81-åringen där bland annat revbenen knäcktes. Därefter släpade brottslingen kroppen till en sjö i närheten, där 81-åringen dränktes. Dådet var både brutalt och omskrivet. För detta brutala mord fick brottslingen endast tre års slutet ungdoms-

Fel! Okänt namn på

vård och placerades på ungdomshem på grund av att han var under 18 år gammal. Straffet för mord är mellan 10 och 18 års fängelse beroende på hur grovt brottet är.

En man blir skjuten 16 gånger. Rätten bedömde straffvärdet till 18 års fängelse för mordet med tanke på den hänsynslöshet som visats i agerandet. På grund av att gärningsmannen var under 17 år satte dock tingsrätten ner strafflängden till sju år.

En 18-årig man slogs ihjäl med en hammare och kroppen grävdes sedan ner i ett skogsparti. Ett halvår senare hittade polisen hans kvarlevor. Gärningsmännen, båda under 18 år gamla, var sedan tidigare dömda för en annan tortyrliknande misshandel. Tingsrätten dömde för mord och grov misshandel i två fall till fängelse i 11 år för den ena av förövarna. Den andre för mord till fängelse i 9 år. Hovrätten sänkte dock straffen till sex och ett halvt år respektive sex år med hänvisning till deras låga ålder.

I juni 2010 inträffade två förnedrande och grymma personrån mot två äldre ringar. Två yngre knivbeväpnade män under 18 år gamla rånade först en äldre man och stannade hos honom under en timmes tid. Men de var inte nöjda utan tog sedan med mannen till hans granne, en äldre kvinna för att råna henne också. Hon utsattes även för sexuellt ofredande. Mannen stannade sedan hos kvinnan en timme under knivhot. Från kvinnans konto fick man ut 3000 kronor. Den ene gärningsmannen ofredade även den äldre kvinnan med ett hänsynslöst beteende genom att ta henne på bröstet och att uttala att hon ska utföra oralsex på honom. Den ena av dem blev dömd för olaga hot, rån och förgripelse mot tjänsteman (annat brottstillfälle) till slutet ungdomsvård 8 månader. Rån ger normalt sett minst ett år i fängelse.

En ung, 16-årig tjej utsätts för strypande våld mot sin hals och i övrigt för mycket kraftigt våld i form av sparkande våld och slag mot hennes huvud, hals och överkropp, samt genom att kastas mot ett stort stenblock, varpå hon avlider. Gärningsmannen, under 18 år, fick endast tre år i slutet ungdomsvård för ett brott som normalt sett ger minst tio år i fängelse men troligen mer på grund av brottets grova art. Han är ute igen när han är runt 20 år.

Gemensamt för ovanstående exempel, och det finns tyvärr många fler, är att gärningsmännen är unga och därmed åtnjuter den rabatt som det svenska rättssystemet idag erbjuder. Grova mord, våldtäkter, rån med mera resulterar alltför ofta i väldigt korta straffvärden där dessa dessutom ofta avtjänas i så kallad ungdomsvård. Dels finns det rabatt för dem som är över 18 men under 21 år gamla, dels infinner sig ytterligare rabatt för dem som är över 15 år gamla men under 18.

Denna rabatt åskådliggörs i NJA 2000:65 där HD menade att en 15-åring bör dömas till cirka 1/5 av straffet en vuxen person får, en 16-åring till cirka 1/4, en 17-åring till cirka 1/3, en 18-åring till cirka 1/2, en 19-åring till cirka 2/3, en 20-åring till cirka 3/4. Lagrummet baseras på 29 kap. 1, 2, 3, 5 och 7 §§ brottsbalken.

Att begå hänsynslösa, utdragna och sadistiska brott kan inte längre ursäktas med personens ålder. Är någon kapabel att begå fruktansvärda brott såsom ovan beskrivna då är personen även kapabel att ta konsekvenserna av sitt

Fel! Okänt namn på

handlande. För att man ska komma tillrätta med detta uppenbart omoraliska system föreslår jag att följande förändringar görs:

Vid mord, dråp av hänsynslös karaktär, synnerligen grov misshandel, grov misshandel av hänsynslös karaktär, grovt rån, grov våldtäkt eller andra våldsbrott av hänsynslös karaktär utförda av personer under 18 år men över 15 år ska det kunna prövas om gärningsmannen ska dömas som vuxen. Döms gärningsmannen som vuxen till fängelse ska straffskalan tillämpas fullt ut utan straffrabatt.

Stockholm den 5 oktober 2011

Kent Ekeröth (SD)